

Barcelona Salut als Barris: Fites i reptes d'una estratègia en salut comunitària amb 18 anys d'experiència

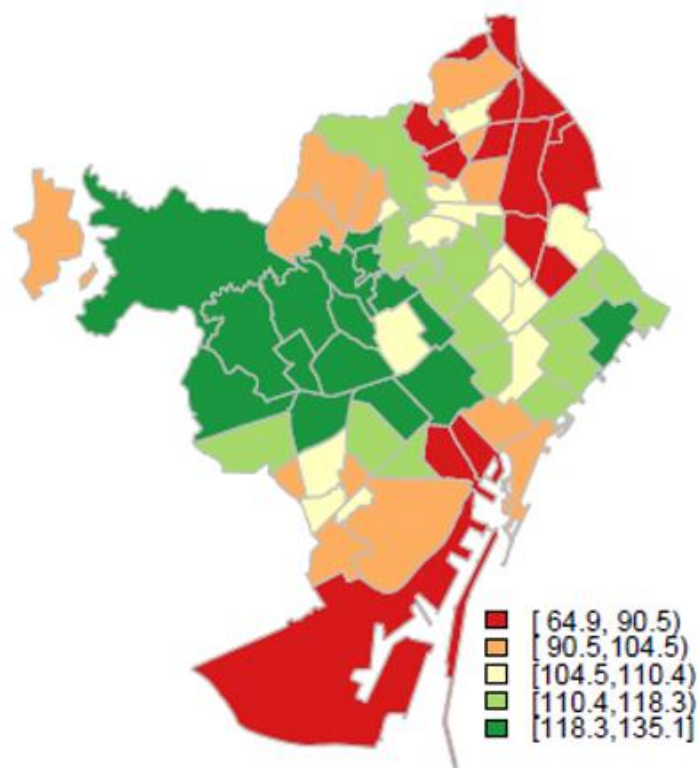
La Salut Comunitària i el seu impacte en salut

- La salut comunitària es defineix com un enfocament **multisectorial** i **multidisciplinar** per a comprometre's a **treballar amb les comunitats** per a millorar la salut i la qualitat de vida de les persones d'un territori.
- Conceptes essencials que formen part de la salut comunitària:
 - **Comunitat:** Persones que habiten al mateix territori.
 - **Salut:** És entesa de diferent manera segons la comunitat.
 - **Intervencions:** Reflecteixen les necessitats, perspectives, objectius i actius d'un territori.
 - **Metodologia:** Disseny, implementació i avaluació de les intervencions.
- Recents estudis donen suport en afirmar que té un impacte positiu en la salut i que pot ser eficaç en abordar les desigualtats socials en salut.

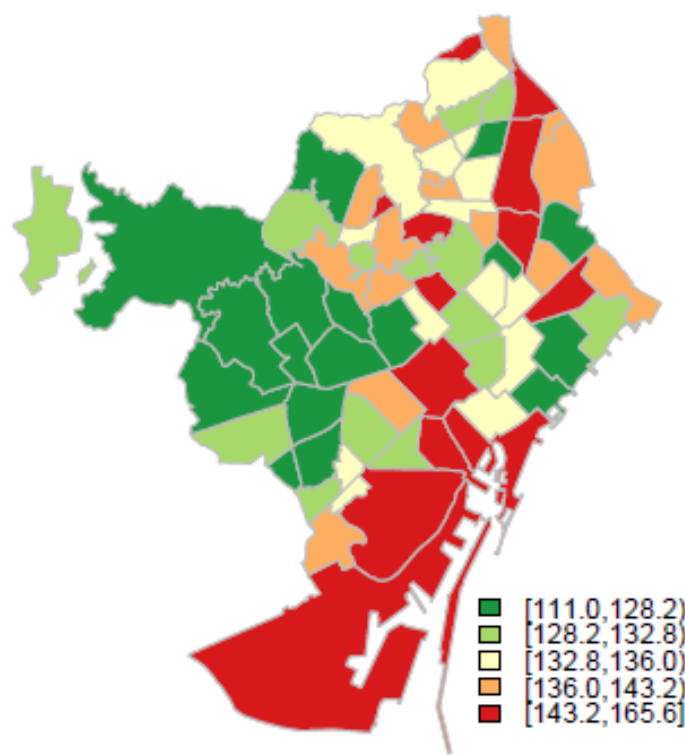

Mortalitat Prematura a Barcelona

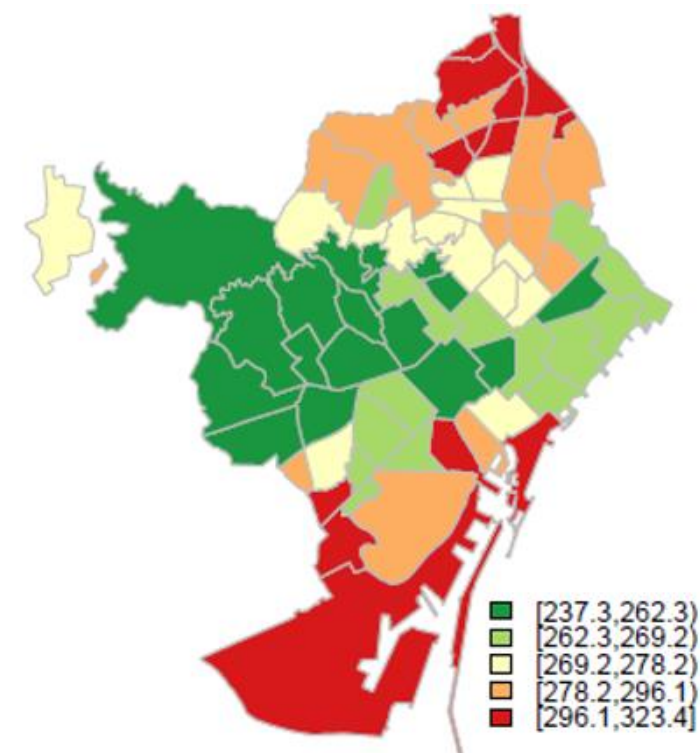
Índex Socioeconòmic Territorial

Mortalitat prematura en dones

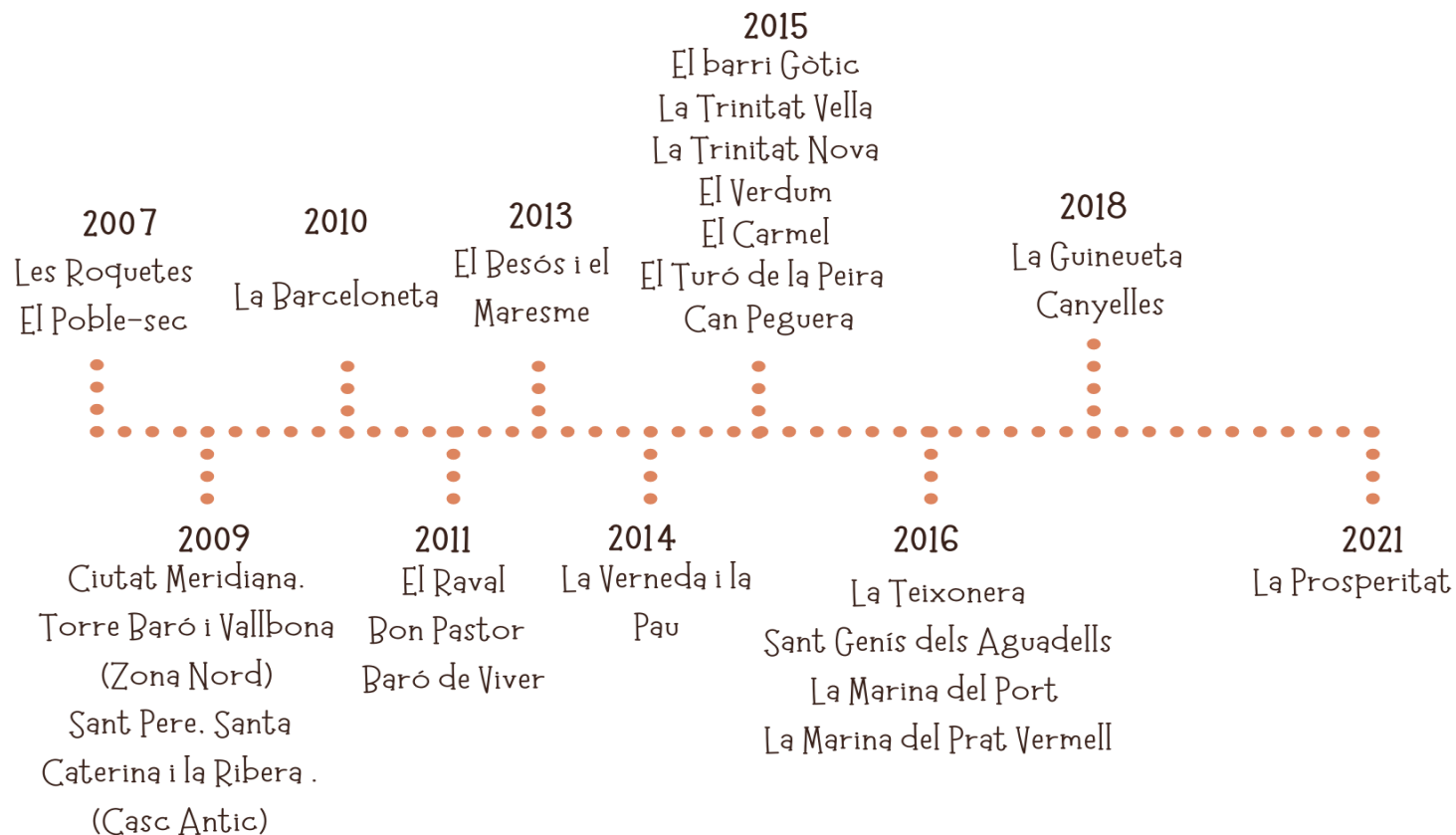
Mortalitat prematura en homes

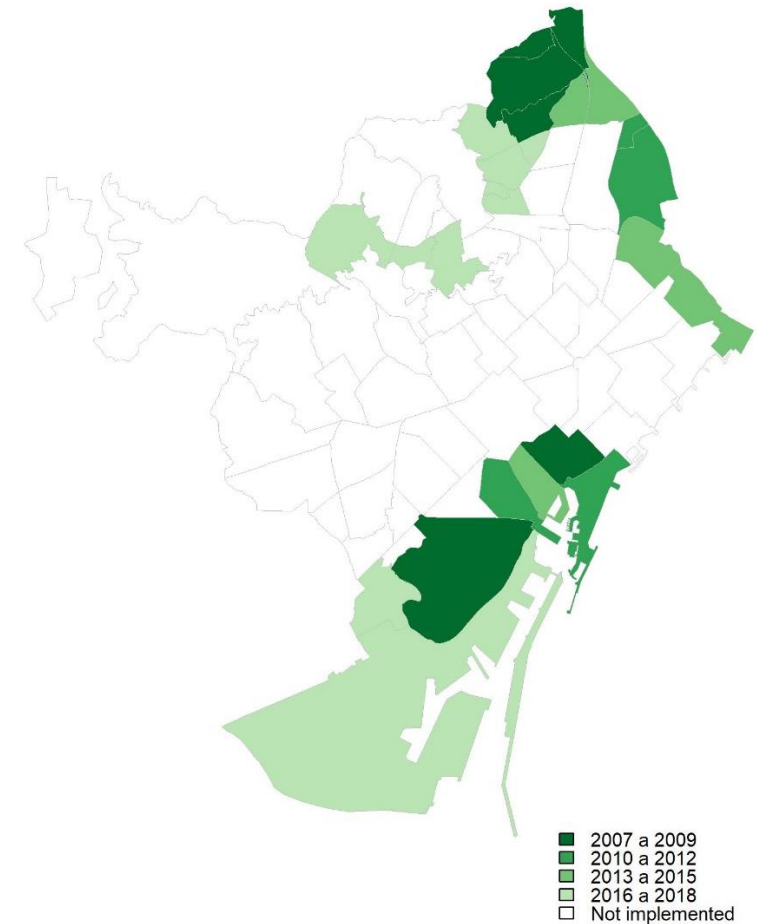
Font: a) Xavier Bartoll, Laia Palència, Maria José López, Catherine Pérez, Carles Ariza, Mercè Gotsens, Vanessa Puig-Barrachina, Lucía Artazcoz, Maribel Pasarín, Davide Malmusi, Carme Borrell. Health and Policy Impact Observatory. 1 Nov. 2024, <https://dades.aspb.cat/obsip/>. B) The Territorial Socioeconomic Index (IST). 1 Nov. 2024, <https://www.idescat.cat/pub/?id=ist>.

Barcelona Salut als Barris

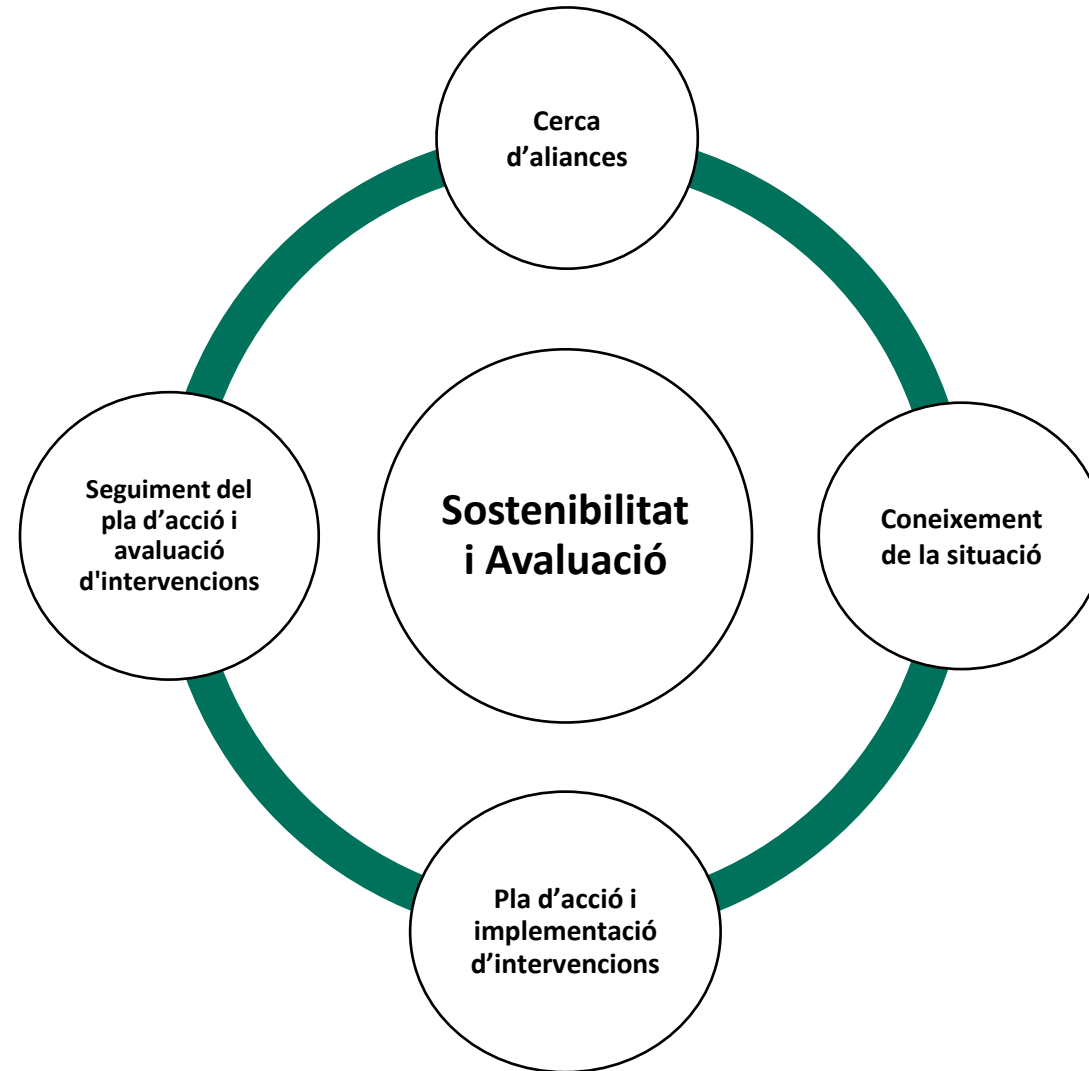
Objectiu: Reduir les **desigualtats socials en salut** mitjançant estratègies de **salut comunitària** entre els barris en una situació més desafavorida i la resta de la ciutat.

Any implementació BSaB

Fases del Programa

Intervencions

Infància i
famílies

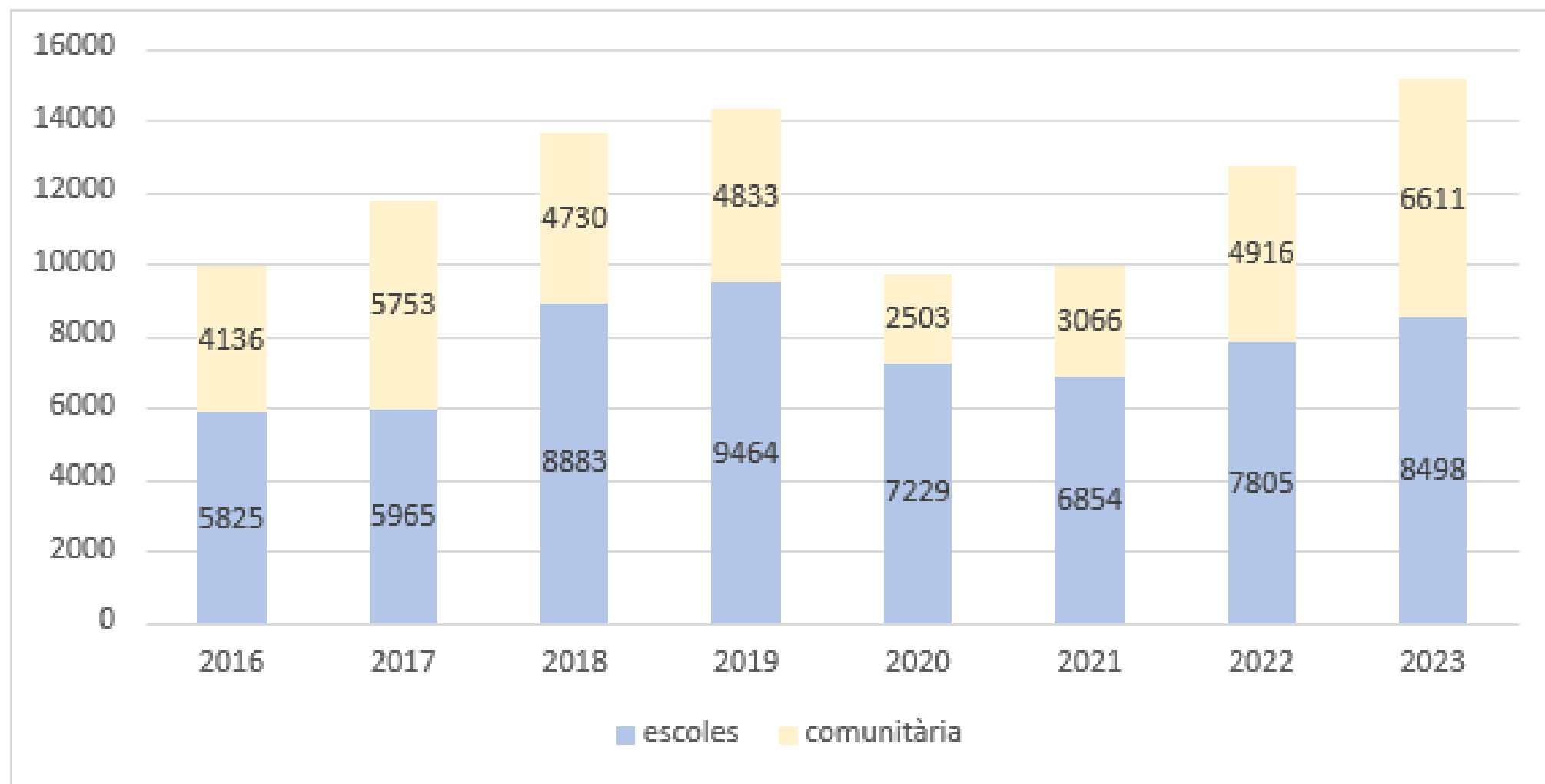
Persones
joves

Persones
adultes

Persones
grans

Implementació

Avaluació

- Es realitza una **memòria anual** de totes les intervencions amb indicadors de procés:
 - a) Durant el **2023** es van implementar **224 intervencions**
 - b) Amb el treball de **més de 600 agents** diferents dels territoris
 - c) Amb la participació de **més de 15.000 persones**
- La majoria de les **intervencions s'avaluen individualment** durant les primeres edicions
- Tipus d'avaluació: **mixta** (quantitativa i qualitativa)
- Dissenys: Normalment **no experimental**; ocasionalment **quasi-experimental**
- Actualment s'està realitzant una **avaluació global** incorporant totes les intervencions del programa

International Journal of
Environmental Research
and Public Health

Article

Social Factors Associated with the Effectiveness of a Spanish Parent Training Program—An Opportunity to Reduce Health Inequality Gap in Families

Noelia Vázquez ^{1,2,*}, Pilar Ramos ¹, M.Cruz Molina ³ and Lucía Artazcoz ^{1,2,4,5}

¹ Public Health Agency of Barcelona, Plaça Lesseps, 1, Barcelona, 08023 Barcelona, Spain; pramos@aspb.cat (P.R.); lartazco@aspb.cat (L.A.)

² Institute of Biomedical Research (IIB-Sant Pau), 08041 Barcelona, Spain

³ Department of Methods of Research and Diagnosis in Education, University of Barcelona, 08035 Barcelona, Spain; cmolina@ub.edu

⁴ CIBER Epidemiology and Public Health (CIBERESP), 28029 Madrid, Spain

⁵ Center for Research in Occupational Health, University of Pompeu Fabra, 08002 Barcelona, Spain

* Correspondence: nvazquez@aspb.cat; Tel.: +34-607592256

Received: 10 February 2020; Accepted: 31 March 2020; Published: 2 April 2020

Abstract: Parent training programs (PTPs) have been used extensively in Anglo-Saxon countries, but less so in Southern Europe. Several characteristics of families have been linked to effective parenting and positive development of children, but few studies have examined the social determinants of the effectiveness of PTPs. The Parenting Skills Program for families (PSP) is a PTP from Spain. This study aimed to identify the social characteristics (sex, age, country of birth, marital status, educational level, and employment status) of parents that determine the success of the PSP in relation to social support, parenting skills, parental stress, and negative behaviors among children. A quasi-experimental study with a prepost design with no control group was used. We conducted a survey before (T0) and after the intervention (T1). Sample size was 216. We fit multiple logistic regression models. Parenting skills increased more among parents with a lower educational level. Parents' stress decreased more among parents who had a lower educational level, were unemployed, and were men. Social support increased among parents who were younger, unemployed, or non-cohabiting. We found no significant differences in the effect on children's negative behaviors according to the social factors evaluated. The PSP is effective for socioeconomically diverse families, but the success differs according to the parents' social profile. Unlike most previous studies, the results were better among more socially disadvantaged people, highlighting the potential of this kind of intervention for reducing the social inequality gap between groups.

Keywords: children; parenting; psychological intervention; health; social inequalities

Avaluació

La
família, la
millor
escola

Disseny no experimental, 257
persones participants

Es redueix l'estrès parental

(Vázquez et al., 2016)

Oci
Saludable i
Capacitació

Disseny no experimental, 252
persones participants

Millora el benestar emocional
i la inserció laboral.

(Continente et al., 2020)

Al Barri
ens
Cuidem

Disseny no experimental, 131
persones participants

Millora el benestar emocional
i la salut mental.

(Daban et al., 2020)

Escola de
Salut

Disseny quasi experimental,
135 persones participants

Millora la salut mental.

(Lapena et al., 2020)

Intersectorialitat

- Diferents sectors participen en l'estratègia comunitària en els territoris:

Sector Públic:

Ajuntament de Barcelona: Districtes, Serveis de Salut, SAIER, Acció Comunitària

Salut: EAP's, ASPB, Residències i àmbit hospitalari.

Social: Serveis socials, Plans Comunitaris, Pla de Barris, Casals de barri, Casals de joves i persones grans.

Educatiu: Escoles bressol, Primària, Instituts i Universitats.

Comunitat: Veïnatge, grups locals, líders comunitaris.

Tercer Sector: Associacions de Veïns, Entitats de barri, Cooperatives i Voluntariat.

Sector Privat: Farmàcies, altres.

- Facilita la participació i el compromís el fet que hi hagi uns **objectius clars, acords consensuats i resultats** que donen resposta a les necessitats del territori.
- Ho pot dificultar els **conflictes d'interessos**, horaris de reunions, periodicitat no consensuada, pocs resultats...

Participació de la ciutadania

- Participa principalment en el **coneixement de necessitats i actius del territori**, en la implementació i avaluació (ocasionalment).
- S'hauria d'augmentar la seva participació en els **grups de treball** en general, en el disseny del pla d'acció i en el pla avaluatiu.
- La seva participació la facilita una **mirada inclusiva** en els grups de treball: horaris, temporalitat, llenguatge, interessos comuns i reducció de tot tipus de barreres.
- Ho pot dificultar els **conflictes d'interessos**, no sentir-se representada, manca de temps, manca d'interès, entre d'altres.

Futur del programa

- Compromís polític i tècnic per la **sostenibilitat i creixement** del programa
 - **Mesura de Govern en Salut Comunitària 2025-2030** on s'incorporen **11 nous territoris**
 - Acord entre diferents sectors per la implementació del programa als territoris
- Vetllar per la **sostenibilitat** del programa i de les intervencions a través **d'estratègies comunitàries**.
- El programa i els seus resultats han de **representar a tots els sectors** que hi participen.

Barcelona Salut als Barris

Punts forts

- Llarga experiència en l'estratègia de salut comunitària a Barcelona
- Creixement i sostenibilitat de recursos i intervencions
- Treball intersectorial i multidisciplinari en els barris
- Cultura de l'evidència i l'avaluació

Punts febles

- Dificultats i limitacions en una avaluació global del programa
- Incrementar la participació de la ciutadania, en tota la seva diversitat, en les taules de treball comunitàries
- Necessitat de més recursos per poder arribar a més barris

Equip Barcelona Salut als Barris

Josep Mª Jansà, Catherine Pérez, Anna Fernández, Anna Terraza, Cristina Rey, Eva Martínez, Ferran Daban, Inma González, Irene García, Isabel Sala, Mar Oriol, Marta Caballé, Nabila Sánchez, Natalia Segarra, Noelia Vázquez, Núria Calzada, Núria López, Pilar Ramos, Raquel Gallardo, Sandra González, Silvia Martín, Sònia Tortajada, Teresa Tolo, Vanessa Puig, Yolanda Robles.

Barcelona Salut als Barris: Fites i reptes d'una estratègia en salut comunitària amb 18 anys d'experiència

Moltes Gràcies!!

Equip Barcelona Salut als Barris

Ajuntament
de Barcelona

CSB Consorci Sanitari
de Barcelona

+B Agència
de Salut Pública